

Historie kliniky pracovního a cestovního lékařství

Od počátku padesátých let minulého století došlo v naší zemi k rychlému rozvoji průmyslu, zejména těžkého. V rozšiřovaných a nově zakládaných průmyslových provozech bylo zaměstnáváno stále větší množství pracujících, přitom hygienické podmínky byly mnohde krajně nevyhovující. Expozice pracovníků nepříznivým pracovním vlivům proto vedla k rozvoji mnoha závažných profesionálních onemocnění u nemalého množství pracujících. Přirozenou reakcí společnosti na takový vývoj bylo postupné budování a rozšiřování sítě pracovišť, které se zabývaly onemocněními souvisejícími s prací.

V tehdejší Fakultní nemocnici v Praze 10 (která se stala klinickou základnou lékařské fakulty hygienické Univerzity Karlovy v Praze, ustavené v roce 1953 z jedné části do té doby existující jediné lékařské fakulty) pracovala Poradna pro nemoci z povolání již od roku 1956. V roce 1962 bylo v nemocnici zřízeno Středisko pro cizokrajné nemoci (šlo o ambulantní zařízení s vlastní parazitologickou laboratoří). Narůstající zájem společnosti o problematiku zdraví pracujících vedl k jejímu postupnému rozšiřování, a tak bylo z Poradny pro nemoci z povolání vytvořeno v roce 1969 samostatné nemocniční oddělení nemocí z povolání. Jeho dalším rozvojem souvisejícím s neustále se zvětšujícím množstvím úkolů, které byly plněny, změnou struktury a úpravou kompetencí vznikla z tohoto oddělení v roce 1973 Klinika pracovního lékařství. V ní bylo v roce 1974 zřízeno oddělení péče o pracující v zahraničí. To se v letech 1993 až 2002 osamostatnilo a existovalo jako Klinika geografické medicíny, později jako oddělení cestovní medicíny. Od 1.1.2003 bylo toto pracoviště opět začleněno do Kliniky pracovního a cestovního lékařství (v té době nazývané Klinika nemocí z povolání).

V souladu s moderními trendy, které se u nás v té době začaly prosazovat, bylo rozhodnuto, že tato klinika již nebude mít vlastní lůžkovou základnu, nýbrž že bude své pacienty v případě potřeby hospitalizovat na jiných klinikách podle specifického charakteru jejich zdravotního postižení (kupř. na interních klinikách, na neurologické klinice, na ortopedicko-traumatologické klinice, na otorinolaryngologické klinice, na kožní klinice, na infekční klinice nebo na jiných pracovištích).

Mnoho let byl přednostou kliniky její zakladatel, přední československý představitel oboru pracovní lékařství, diplomat, děkan lékařské fakulty hygienické Univerzity Karlovy a později rektor Univerzity Karlovy v Praze, akademik Bedřich Švestka. Po něm se od roku 1987 do roku 1996 ve vedení kliniky vystřídali prof. MUDr. Miloslav Menčík, DrSc., doc. MUDr. Monika Kneidlová, CSc., doc. MUDr. Alois David, CSc., prof. MUDr. Michal Anděl, CSc. a prof. MUDr. Miroslav Cikrt, DrSc.. V roce 1996 byl vedením kliniky pověřen doc. MUDr. Evžen Hrnčíř, CSc., jejím přednostou byl jmenován v roce 1998.

V r. 2021 byla přednostkou kliniky jmenována MUDr. Jana Malinová, Ph.D., MBA.